

Forfatter: Worm, Jacob

Titel: . - [1968]

Citation: Worm, Jacob: ". - [1968]", i Worm, Jacob: . - [1968], udg. af ERIK SØNDERHOLM , [1968]-1994, s. 196. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-worm01val-shoot-idm140677732697808/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: . - [1968]

270 morum, et Lenonum quisquiliis, Umbris phantasticis et
 fanaticis, non sine ingenti Ecclesiae damno, Patriae luctu,
 Bonorum gemitu, et ipsius tandem Regis Israël's extrema
 213 perniciæ et calamitate.

Thesis XI.

Sunt vel alia Idola Stercoræ, meram vanitatem ac futi-
 216 litatem spirantia, nimirum: Imprudentia, Juris Patriæ Igno-
 rantia, Tædium jus dicendi, Indulgentia puniendi scele-
 stos, nausea et Negligentia audiendi afflictorum Supplica-
 219 tiones, Obedientia nimia exoticis gnathonibus præstita.

Thesis XII.

Idolis hisce temporaneis alligatum est aliud horrendum,
 222 Tyrannidi proximè affine; Injuria dictum, cum Principes
 Palponum incitamentis decepti, formam antiqui Regininis
 mutant, et convocatos Regni Ordines intra clausas portas
 225 morte, gladio, bonorum Confiscatione, cogunt, adigunt, et
 compellunt, ut Jure suo avito cedant, atque antiquis Nobili-
 tatis privilegiis, immunitatibus, ac libertatibus abscedant
 228 et renuntient. Quibus rebus efficitur, ut Proceres Regni,
 demptâ sibi per violentiam Libertate vetustâ, Regi Israël's,
 interpositis etiam mille Juramentis, in posterum nec bene
 231 velint, nec candidè et sincerè cupiant.

Thesis XIII.

Collitur et aliud immane Injurie Idolum, Immiseri-
 234 cordia dictum (Plageric) Esai: III v. 5, cum usufructuarii
 alicujus Prædij tot Tributa, Census, Vectigalia exigentibus
 Præfectis solverint, ut bonis omnibus exuti, et ad mise-
 237 randam fortunam adacti panem mendicando querere co-
 gantur, et quamvis Fundus sit devastatus, integra tamen
 Tributa et vectigalia Jeroboamî pendere tenetur ipse Fundi
 240 Dominus sub poena executionis; Qua Tyrannide immanior

tab for kirken, sorg for fædrelandet, stønnen af de gode og omsider endelig ødelæggelse og undergang for selve Israels konge.

Thesis XI.

Der er også andre skidne afgudsbilleder, der ånder den rene tomhed og mådelighed, visselig; uklogskab, uvidenhed om fædrelandets ret, lode ved at øve ret, skånsomhed med at straffe forbrydere, kvalme og ligegyldighed ved at påhøre de ulykkeliges bønner, idet der er vist alt for megen lydighed mod fremmede snyltegæster.

Thesis XII.

Til disse timelige afgudsbilleder er knyttet noget andet rædsomt, særdeles nært beslægtet med tyranni, kaldet uret, når fyrsterne, be- draget af smigrernes tilskyndelser, forandrer den gamle styreform og nøder, driver og tvinger rigets sammenkaldte stænder inden for lukkede porte med død, sværd, beslaglæggelse af gods til at afstå deres nedarvede ret og afstå og give afkald på adelens gamle privilegier, im- muniteter og friheder. Herved bevirker man, at rigets stormænd, der gennem ham er blevet frataget gammel frihed med vold, hver- ken for eftertiden kan lide eller rent og oprigtigt ønsker godt for Is- ræls konge, skønt der ligeledes er sat tusind eder i pant.

Thesis XIII.

Man dyrker også et andet umådeligt urettens afgudsbillede, kaldet ubarmhjertighed («plageri»), Esaja III, vers 5, når nyderne af et eller andet jordegods betaler så mange skatter, afgifter, ekstraskatter til de opkræ- vende statholdere, at de bliver berøvet alt gods og pånødet en yn- kverdig skæbne og tvinges til at skaffe det daglige brød ved at tigge, og selv om jordegodset er lagt øde, skal selve grundstykkets herre dog be- tale alle skatter og ekstraskatter til Jeroboam under trussel om eksc- kutionsstraf. Man kan ikke udtænke andet mere umådeligt end dette